

УДК 159.923; 378.147: [351.743:796] (477) (045)
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.1/28.208596>

Сергій ЗАБРОДСЬКИЙ,

orcid.org/0000-0002-4113-1635

*начальник служби навчально-методичної та аналітичної роботи
відділу фізичної підготовки і спорту
Головного управління Національної гвардії України
(Київ, Україна) fpsngu@ukr.net*

Вадим ШЕМЧУК,

orcid.org/000-0001-8873-0443

*кандидат педагогічних наук,
начальник науково-дослідного відділу розвитку фізичного виховання,
спеціальної фізичної підготовки і спорту
Науково-дослідного центру проблем фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту
Навчально-наукового інституту фізичної культури та спорту
Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського
(Київ, Україна) va.shem@ukr.net*

Володимир КЛИМОВИЧ,

orcid.org/0000-0003-4678-5002

*кандидат фізичного виховання,
викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту
Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного
(Львів, Україна) klimovichvolodymyr@gmail.com*

Євген ГОНЧАРОВ,

orcid.org/0000-0003-0488-6868

*старший викладач кафедри тактики
командно-штабного факультету
Національної академії Національної гвардії України
(Харків, Україна) goncarovevgenij82@gmail.com*

Антон ПАШУБА,

orcid.org/0000-0002-9763-8558

*викладач кафедри тактики командно-штабного факультету
Національної академії Національної гвардії України
(Харків, Україна) pashubaanton79@gmail.com*

СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ДО СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСОБАМИ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ З УРАХУВАННЯМ ТИПУ ТЕМПЕРАМЕНТУ

У статті за результатами теоретико-методологічного аналізу визначено сутність готовності майбутніх офіцерів Національної гвардії України (НГУ) до службово-бойової діяльності засобами спеціальної фізичної підготовки з урахуванням типу темпераменту.

Без необхідного рівня розвитку спеціальних фізичних якостей неможливо забезпечити виконання завдань за призначенням, покладених на правоохоронців Національної гвардії України, а психологічна сумісність за типом темпераменту під час комплектування відділень, взводів на етапі початкової підготовки забезпечує прискорене формування професійних компетентностей військовослужбовців Національної гвардії України, що позитивно впливає на якість виконання ними службово-бойових завдань і підкреслює актуальність обраного напрямку дослідження. Важлива також організація різнопланової та ефективної підготовки майбутніх офіцерів Національної гвардії України, які в подальшому відповідно до своїх посадових обов'язків будуть формувати професійні компетентності в підлеглому особового складу. Моделювання умов виконання завдань за призначенням, наближених до бойових, під час практичних занять зі спеціальної фізичної підготовки забезпечує стійке формування професійних компетентностей у правоохоронців Національної гвардії України. Нами очікується, що відповідно до

майбутніх результатів визначення типу темпераменту (за Г. Ю. Айзенком) досліджуваних курсантів можливим буде здійснення позитивного впливу на їхню освітню діяльність з урахуванням перебігу різних психічних процесів, які викликані емоційними чинниками, психолого-педагогічними впливами. Зазначене дозволить підвищити якість виконання ними завдань за призначенням у різних умовах службово-бойової діяльності.

Отже, готовність майбутнього офіцера Національної гвардії України до службово-бойової діяльності – це особистісне утворення, яке формується шляхом цілеспрямованого педагогічного впливу на формування у правоохоронця Національної гвардії України готовності до захисту України, до виконання завдань за призначенням у різних умовах службово-бойової діяльності, забезпечує узгодження ним знань про зміст і структуру професійної діяльності та вимог цієї діяльності до рівня спеціальної фізичної підготовленості, набутої з урахуванням типу темпераменту та психофізіологічного стану, сформованих компетентностей військово-професійної діяльності зі сформованими й усвідомленими ним у процесі розвитку можливостями та потребами; а також структуру такої готовності за мотиваційним, функціональним, прикладним, стресостійким компонентами.

Ключові слова: бойова підготовка, готовність, курсанти, лідерство, майбутні офіцери, службово-бойова діяльність, спеціальна фізична підготовка, структура, сутність, темперамент.

Serhii ZABRODSKYI,

orcid.org/0000-0002-4113-1635

*Head of the Department of Educational-Methodical and Analytical Work
of the Department of Physical Training and Sports
of Main Department of the National Guard of Ukraine
(Kyiv, Ukraine) fpsngu@ukr.net*

Vadym SHEMCHUK,

orcid.org/000-0001-8873-0443

*Candidate of Pedagogical Sciences,
Head of Research Department of Physical Education Development, Special Physical Training and Sports
of Research Center of Problems of Physical Education, Special Physical Training and Sports
of Educational-Scientific Institute of Physical Culture and Sports-Improving Technologies
of National Defense University of Ukraine named after Ivan Chernyakhovsky
(Kyiv, Ukraine) va.shem@ukr.net*

Volodymyr KLYMOVYCH,

orcid.org/0000-0003-4678-5002

*Candidate of Science of Physical Education and Sport,
Lecturer at the Department of Physical Education, Special Physical Training and Sports
of National Academy of Land Forces named after Hetman Peter Sahaidachny
(Lviv, Ukraine) klimovichvolodymyr@gmail.com*

Yevhen HONCHAROV,

orcid.org/0000-0003-0488-6868

*Senior Lecturer at the Department of Tactics
of the Command and Staff Faculty
of National Academy of the National Guard of Ukraine
(Kharkiv, Ukraine) goncarovevgenij82@gmail.com*

Anton PASHUBA,

orcid.org/0000-0002-9763-8558

*Lecturer at the Department of Tactics
of the Command and Staff Faculty
of National Academy of National Guard of Ukraine
(Kharkiv, Ukraine) pashubaanton79@gmail.com*

THE ESSENTIAL CHARACTERISTICS OF READINESS OF FUTURE OFFICERS TO THE SERVICE-COMBAT ACTIVITIES BY MEANS OF SPECIAL PHYSICAL PREPARATION TAILORED THE TYPE OF TEMPERAMENT

In accordance with the results of theoretical and methodological analysis, the article defines the essence of the readiness of future officers of the National Guard of Ukraine (NGU) to combat service by means of special physical training, taking into account the type of temperament.

Without the necessary level of development of special physical qualities, it is impossible to ensure the fulfillment of tasks assigned to the law enforcement officers of the NGU, and psychological compatibility by type of temperament during the manning of departments, platoons at the initial training stage – provides accelerated formation of professional competencies of NGU servicemen, which has a positive effect them combat missions and emphasizes the relevance of the chosen direction of research. It is also important to organize diverse and effective training for future NGU officers, who will further develop professional competencies in their subordinate staff in accordance with their job responsibilities. Simulation of the conditions of performance of tasks by appointment close to combat during practical training in special physical training – provides a stable formation of professional competences of law enforcement officers of NGU. We expect that, in accordance with the future results of determining the type of temperament (according to Hans Jurgen Eysenck) cadets studied, it will be possible to make a positive impact on their educational activities, taking into account the course of various mental processes that are caused by emotional factors, psychological and pedagogical influences. The above will improve the quality of their tasks on purpose indifferent conditions of combat service.

Thus, the readiness of the future NGU officer to combat duty is a personal formation, which his formed by a purposeful pedagogical influence on the formation of the NGU law enforcement officer's readiness to defend Ukraine, to perform tasks on purpose indifferent conditions of combat service and provides them with the knowledge of the content and structure of professional activity and the requirements of this activity to the level of special physical preparedness, taking into account the type of temperament and psychophysiological status, formed competences of military and professional activity with the formed and aware of them in the process of development of opportunities and needs; as well as the structure of such readiness by motivational, functional, applied, and stress resistant components.

Key words: *combat training, readiness, cadets, leadership, future officers, combat service, special physical training, structure, nature, temperament.*

Постановка проблеми. Загострення криміногенної обстановки в Україні, пандемія, спричинена вірусом COVID-19, локальні конфлікти та війни у світі, бойові дії на сході України й інші соціально-економічні негаразди впливають на процеси, які відбуваються в системі Міністерства внутрішніх справ (далі – МВС) України, до якої органічно входить Національна гвардія України.

Національна гвардія України (далі – НГУ) – військове формування із правоохоронними функціями, яке входить до системи Міністерства внутрішніх справ України і призначено для виконання завдань із захисту й охорони життя, прав, свобод і законних інтересів громадян, суспільства та держави від злочинних та інших протиправних посягань, охорони громадського порядку та виконання інших функцій відповідно до законодавства України (Закон «Про Національну гвардію України», 2014: 1).

Вищезазначене вимагає від правоохоронців НГУ високого розвитку професійних компетентностей, адже завдання, які вони виконують, забезпечують мир і спокій в Україні і нерідко проходять в екстремальних умовах (Закон «Про Національну гвардію України», 2014: 1). Варто зазначити, що необхідний рівень розвитку професійних компетентностей правоохоронців НГУ забезпечується у процесі бойової підготовки.

Процес бойової підготовки правоохоронців досить насичений і енерговитратний. Під час опанування основних предметів бойової підготовки особовий склад бойових підрозділів НГУ постійно перебуває у психологічному та фізичному напруженні. Моделювання умов виконання завдань, за призначенням наближених до бойових,

під час практичних занять із вогневої, тактичної та фізичної підготовки (основні предмети бойової підготовки) забезпечує стійке формування професійних компетентностей у правоохоронців зазначеної силової структури.

Ураховуючи вищевикладене, простежується важливість спеціальної фізичної підготовленості правоохоронців, а також їхньої психологічної сумісності під час професійного вдосконалення та безпосереднього виконання завдань за призначенням. Варто також зауважити, що без необхідного рівня розвитку спеціальних фізичних якостей неможливо забезпечити виконання завдань за призначенням, покладених на правоохоронців НГУ. Крім цього, психологічна сумісність за типом темпераменту під час комплектування відділень, взводів на етапі початкової підготовки забезпечує прискорене формування професійних компетентностей військовослужбовців НГУ, що позитивно впливає на якість виконання ними службово-бойових завдань та підкреслює актуальність обраного напрямку дослідження.

Важлива також організація різнопланової й ефективної підготовки майбутніх офіцерів НГУ, які в подальшому відповідно до своїх посадових обов'язків будуть формувати професійні компетентності в підлеглого особового складу. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації осіб офіцерського складу для НГУ здійснюються у вищих військових навчальних закладах НГУ (Закон «Про Національну гвардію України, 2014: 1), а саме в Національній академії Національної гвардії України (далі – НАНГУ).

Упровадження в освітній процес майбутніх офіцерів сучасних педагогічних технологій удо-

сконалення спеціальної фізичної підготовленості, прикладних методик, спрямованих на формування психологічної стійкості до виконання завдань за призначенням з урахуванням типу темпераменту – актуальний напрям наукових досліджень.

Дослідження виконано відповідно до зведеного плану НДР і ДКР (РК) Українського інституту науково-технічної і економічної інформації (шифр «Модель-РБ», номер державної реєстрації 0108U007536), плану служби навчально-методичної та аналітичної роботи відділу фізичної підготовки і спорту Головного управління НГУ (на 2020 р.).

Аналіз досліджень. Аналіз науково-методичної та спеціальної літератури щодо вдосконалення рівня професійної підготовленості майбутніх офіцерів НГУ засобами спеціальної фізичної підготовки, результати попередніх науково-дослідних робіт (Хацаюк, Каратаєва, 2008: 2), власний бойовий і педагогічний досвід підтверджують необхідність удосконалення системи формування професійних компетентностей майбутніх офіцерів НГУ.

Моніторинг науково-методичної та спеціальної літератури привернув нашу увагу до робіт: І. С. Азарова, О. В. Діденка, Н. В. Калинюка, В. Л. Назарука, К. В. Пантелеєва, А. В. Турчинова, С. М. Харченка, О. П. Шеремета, у яких розкриваються питання формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх офіцерів різних силових структур та спеціальних служб України. На їхню думку, формування вищезазначеної компетентності відбувається завдяки низці педагогічних умов, як-от: забезпечення позитивної мотивації майбутніх офіцерів до набуття здоров'язбережувальної компетентності; доповнення змісту навчальних дисциплін питаннями валеологічної спрямованості; використання інтерактивних форм і методів навчання, що забез-

печує формування в майбутніх офіцерів ціннісного ставлення до здоров'я. Ми вважаємо, що складові частини вищезазначеної компетентності важливі для навчання та виховання сучасних офіцерських кадрів. Це підтверджується тим фактом, що рівень здоров'я індивіда напряму забезпечує формування його професійних компетентностей.

Для підтвердження наявності чи відсутності науково-педагогічної проблеми проведено аналіз положень наукової новизни дисертаційних робіт за напрямом дослідження (табл. 1).

Цікаві, на наш погляд, роботи: Ю. А. Бородіна, Ю. В. Вареньги, І. П. Закорка, В. М. Кирпенка, В. М. Монастирського, О. М. Ольхового й інш., у яких розкриваються актуальні питання формування необхідних військово-професійних навичок та розвитку спеціальних фізичних якостей майбутніх офіцерів на різних етапах навчання у вищих військових навчальних закладах (далі – ВВНЗ). Відповідно до результатів, отриманих під час досліджень вищезазначених науковців, можлива трансформація програм навчання майбутніх офіцерів НГУ зі спеціальної фізичної підготовки.

У деяких роботах (Маковський, 2002: 3; Коқун, 2012: 4) розкриті основні аспекти формування психологічної структури лідерських якостей майбутнього офіцера. Крім цього, знання темпераменту майбутніх офіцерів НГУ дає змогу: передбачити особливості реакції в їхній міжособистісній взаємодії та правильно відреагувати на них; індивідуалізувати вимоги відповідно до їхніх особливостей; сформулювати позитивне ставлення до освітньої діяльності та її мотивів для подальшої професійної реалізації.

Відповідно до проведеного моніторингу з обраного напрямку дослідження виявлено відсутність наукових праць, присвячених вирішенню практичної проблеми формування готовності май-

Таблиця 1

Аналіз положень наукової новизни дисертаційних робіт за напрямом дослідження

Учений, наукова праця	Положення наукової новизни			
	Понятійно-категоріальний апарат	Принципи, форми та методи	Педагогічні умови	Критерії, показники та рівні готовності
Ю. П. Сергієнко, 2005 р.		+	+	
Ю. М. Антошків, 2006 р.		+	+	
О. Д. Богданюк, 2007 р.	+	+	+	+
О. А. Ярещенко, 2008 р.	+	+	+	
І. І. Маріонда, 2011 р.	+	+	+	
С. В. Романчук, 2013 р.	+	+	+	+
О. М. Ставицький, 2015 р.	+		+	
С. А. Мул, 2016 р.		+	+	+
В. Д. Волошин, 2018 р.		+	+	

бутніх офіцерів НГУ до службово-бойової діяльності засобами спеціальної фізичної підготовки з урахуванням типу темпераменту, що потребує подальшого дослідження.

Мета статті – визначення сутнісних характеристик готовності майбутніх офіцерів НГУ до службово-бойової діяльності засобами спеціальної фізичної підготовки з урахуванням типу темпераменту.

Виклад основного матеріалу. Службово-бойова діяльність Національної гвардії України – загальна назва, яка відображає характер її діяльності, на відміну від бойової діяльності Збройних сил України. Збройні сили призначені для ведення воєнних (бойових) дій у воєнний час, у мирний час вони частиною своїх сил несуть бойове чергування, а основними силами здійснюють заходи щодо підготовки до воєнних (бойових) дій, основним змістом якої є бойова (оперативна) підготовка військ (сил).

Розглянемо сутність та структуру готовності майбутніх офіцерів НГУ до службово-бойової діяльності. Офіцер (від лат. *officiarius* – перекладається як «службовець») визначається в довідкових матеріалах як особа командного і керівного (начальницького) складу в силових структурах і спеціальних службах різних країн світу.

Підготовка майбутніх офіцерів для потреб НГУ здійснюється з урахуванням основних функцій, покладених на підрозділи НГУ (Закон «Про Національну гвардію України, 2014: 1). Розвиток і удосконалення основних фізичних якостей та необхідних військово-прикладних навичок організовується відповідно до відомчих нормативно-правових документів (Інструкція з організації фізичної підготовки у НГУ, 2014: 5), (РПНД «Спеціальна фізична підготовка», 2019: 6).

Охарактеризуємо поняття «підготовка». Цей термін, як зазначає І. В. Гавриш, взаємопов'язаний

Таблиця 2

Трактування поняття «готовність особистості до професійної діяльності»

№	Автор	Визначення терміна «готовність особистості до професійної діяльності»
1.	А. А. Бевз	Певний ступінь відповідності змісту і стану психіки, фізичного здоров'я, якостей вимогам діяльності.
2.	Л. М. Карамушка	Комплекс взаємопов'язаних і взаємозумовлених психологічних якостей, які забезпечують ефективність професійної діяльності.
3.	Г. Т. Кловак	Фахова компетентність, яку характеризують сукупність взаємопов'язаних сутнісних орієнтацій, відповідних знань, умінь і навичок.
4.	М. А. Котик	Стійкі якості індивіда і ситуативного чинника трудового завдання.
5.	Б. О. Сосновський	Ієрархізована система професійно важливих якостей і властивостей особистості, необхідних і психологічно достатніх для ефективної професійної діяльності.

Таблиця 3

Трактування поняття «готовність майбутніх офіцерів до службово-бойової діяльності»

№	Автор	Визначення поняття «готовність майбутніх офіцерів до службово-бойової діяльності»
1.	А. В. Балендр	Інтегроване утворення, що включає в себе сукупність конфліктологічних знань, умінь і навичок професійної діяльності, а також необхідних особистісних якостей, які дозволяють попереджати міжособистісні зіткнення в різних ситуаціях оперативно-службової діяльності та належним чином організувати діяльність підлеглого особового складу.
2.	Є. І. Брижатиий	Фундаментальна умова успішного виконання майбутньої діяльності, яка містить у собі: наявність відповідного рівня фізичної підготовки, емоційно-вольову стійкість, сформованості і розвиненості необхідних професійних якостей, творчий характер, мотивацію, професійні риси сприйняття, саморегуляцію, професійне мислення, прагнення до досягнення вищого результату, самооцінку, особисті знання і досвід, створення оптимальних умов для майбутньої діяльності.
3.	М. П. Недбай	Структурна інтеграція професійно важливих якостей особистості, знань, умінь та навичок щодо загальнонаукових основ сучасної техніки, формування яких відбувається під час навчально-виховного процесу у ВВНЗ.
4.	Е. М. Сивохоп	Інтегративна особистісна властивість курсанта, що характеризується наявністю системи знань і сформованих умінь, самосвідомості, переконаності в особистій значущості самовдосконалення.
5.	О. О. Старчук	Професійно-особистісне новоутворення майбутнього військового фахівця, що формується у процесі фізичної підготовки, забезпечує можливість сформувати у майбутніх офіцерів ситуацію успіху і реалізувати її у процесі професійного становлення й самовдосконалення під час військової служби.

із фаховою освітою та ґрунтується на концепції безперервного навчання, збагачує поняття готовності. Підготовка до професії розглядається як процес формування готовності до неї, а готовність – як результат професійної підготовки (Гавриш, 2006: 7).

Готовність індивіда до професійної діяльності досліджували такі вчені, як: А. А. Бевз, К. В. Касярум, С. Д. Максименко, М. В. Москальов, Г. В. Непіна, О. М. Скоробогат, Б. О. Сосновський та інші. З погляду педагогічної науки існує декілька підходів стосовно дослідження проблеми готовності особистості до професійної діяльності: креативний (О. В. Хутренко, В. В. Ягупов та інші.) – готовність до фахової діяльності означає здатність до творчості, фахову майстерність як творчість; персоналістичний (М. І. Лазарєв, М. В. Москальов та інші.) – готовність до професійної діяльності виражається через певні вимоги до особистості фахівця, а також через сукупність його компетентностей; культурологічний (Г. П. Васянович, Е. Г. Муртазієв, О. М. Шевченко та інші.) – готовність до професійної діяльності проявляється через рівень сформованості професійної культури.

Під час аналізу спеціальної науково-методичної літератури зазначено низку трактувань поняття «готовність особистості до професійної діяльності» (табл. 2).

Багатьма авторами, зазначеними в табл. 2, звертається увага саме на фізичну готовність до професійної діяльності, але не розкриваються необхідні засоби фізичної підготовки (фізичні вправи, спеціальні комплекси функціональної підготовки, тренажери, сучасні технічні засоби навчання) для її досягнення, а також не враховується типологізація темпераменту, що підкреслює актуальність обраного напрямку дослідження.

Трактування поняття «готовність майбутніх офіцерів до службово-бойової діяльності» наведено в табл. 3.

Отже, поняття «готовність майбутніх офіцерів до службово-бойової діяльності» доцільно вважати похідним від поняття «готовність особистості до професійної діяльності».

Моніторинг науково-методичної та спеціальної літератури свідчить про те, що запропоновані визначення збігаються із висновками та науковими теоріями провідних учених, серед яких: А. А. Ісаєв, І. В. Платонов, Є. С. Романова, що готовність є особистісним утворенням, проте воно не є стійким (В. Л. Уліч) і залежить від потреб і можливостей особистості, які можуть змінюватись. Заслугує на увагу й те, що готов-

ність є компетентність (Г. Т. Кловак). Крім цього, готовність залежить від сформованих компетентностей особистості, які необхідні для успішної діяльності (С. О. Кубіцький).

Важливо те, що готовність особистості може бути сформована лише за умови, що вона має чітке уявлення про зміст і структуру діяльності, а її якості та сформовані компетентності будуть відповідати вимогам даної діяльності (А. А. Бевз, О. Д. Богданюк, М. С. Головань, Л. М. Карамушка, М. М. Карпенко, Ю. В. Пономаренко, І. В. Родигіна, С. Є. Трубочова, М. А. Тищенко й інші.).

Як стверджує І. П. Павлов, темперамент є «основною рисою індивідуальних особливостей особистості» (Павлов, 1951: 8). Отже, темперамент є біологічно зумовленим показником, під впливом соціального на ньому формується характер, розвиваються індивідуальні якості особистості. Для досягнення цілісного розуміння професійно значущих якостей майбутніх офіцерів НГУ, виявлення впливу внутрішніх і зовнішніх чинників на їх формування доцільним є використання психодіагностичних методів дослідження.

З метою визначення індивідуально-типологічних компонентів темпераменту досліджуваних курсантів нами планується використання методики, розробленої Г. Ю. Айзенком (Айзенк, 1999: 9). Очікується, що відповідно до майбутніх результатів визначення типу темпераменту досліджуваних курсантів можливим буде здійснення позитивного впливу на їхню освітню діяльність з урахуванням перебігу різних психічних процесів, які викликані емоціогенними чинниками, психолого-педагогічними впливами. Вищезазначене, безсумнівно, підвищить якість виконання ними завдань за призначенням у різних умовах службово-бойової діяльності.

Отже, пропонуємо таке визначення терміна «готовність майбутнього офіцера НГУ до службово-бойової діяльності» – особистісне утворення, яке формується шляхом цілеспрямованого педагогічного впливу на формування у правоохоронця НГУ готовності до захисту України, до виконання службово-бойових завдань та забезпечує узгодження ним знань про зміст і структуру професійної діяльності, вимог цієї діяльності до рівня фізичної підготовленості, набутої з урахуванням типу темпераменту індивіда.

Аналіз досліджень із проблеми формування готовності майбутніх офіцерів до службово-бойової діяльності дозволяє виділити в її структурі низку компонентів, які є спільними (табл. 4).

Аналіз виділення компонентів у структурі готовності майбутніх офіцерів НГУ до службово-бойової діяльності

Учений	Компонент			
	I компонент	II компонент	III компонент	IV компонент
О. В. Бойко	мотиваційний	ціннісний	пізнавальний	діяльнісний, особистісний
А. В. Галімов	ціннісно-орієнтаційний	інформаційно-змістовий	діяльнісно-технологічний	узагальнено-прогностичний
С. О. Кубіцький	ціннісно-мотиваційний	когнітивний	практичний	оцінний
І. І. Маріонда	змістово-цільовий	мотиваційний	організаційно-діяльнісний	контрольно-регульований
А. С. Сіцінський	мотиваційний	когнітивний	операціональний	емоційно-вольовий
Р. С. Троцький	мотиваційно-ціннісний	понятійно-змістовий	операційно-діяльнісний	емоційно-вольовий
Д. В. Швець	мотиваційний	когнітивний	діяльнісний	рефлексивний

Згідно з вищезазначеним вважаємо, що структура готовності майбутніх офіцерів НГУ до службово-бойової діяльності містить такі компоненти:

– мотиваційний – розуміння труднощів службово-бойової діяльності та їх подолання, оцінювання своїх можливостей стосовно управління психічним та фізичним станом;

– базовий – формування необхідного початкового рівня фізичної підготовленості;

– функціональний – формування та розвиток необхідних компетентностей, які потрібні для виконання завдань за призначенням у різних умовах службово-бойової діяльності;

– прикладний – забезпечення розвитку військово-професійних рухових дій засобами спеціальної фізичної підготовки та засобами різних форм фізичної підготовки;

– стресостійкий – формування високої психологічної стійкості до несприятливих чинників службово-бойової діяльності з урахуванням типу темпераменту військовослужбовців.

Висновки. Відповідно до результатів теоретико-методологічного аналізу з даної проблематики, визначено сутність готовності майбутніх офіцерів НГУ до службово-бойової діяльності

засобами спеціальної фізичної підготовки з урахуванням типу темпераменту.

Готовність майбутнього офіцера НГУ до службово-бойової діяльності – це особистісне утворення, яке формується шляхом цілеспрямованого педагогічного впливу на формування у правоохоронця НГУ готовності до захисту України, до виконання завдань за призначенням у різних умовах службово-бойової діяльності та забезпечує узгодження ним знань про зміст і структуру професійної діяльності, вимог цієї діяльності до рівня спеціальної фізичної підготовленості, набутої з урахуванням типу темпераменту та психофізіологічного стану, сформованих компетентностей військово-професійної діяльності зі сформованими й усвідомленими ним у процесі розвитку можливостями та потребами; а також структуру такої готовності за мотиваційним, функціональним, прикладним, стресостійким компонентами.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямі передбачають визначення підходів, принципів, форм, методів і засобів, які доцільно застосувати під час практичних занять зі спеціальної фізичної підготовки в системі професійної освіти, для формування готовності майбутніх офіцерів НГУ до службово-бойової діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про Національну гвардію : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18>.
2. Хацаюк О. В., Каратаєва Д. О. Удосконалення техніки рукопашного бою правоохоронців МВС України із використанням сучасних технічних засобів навчання (НДР «Модель-РБ»). Харків : АБВ МВС України, 2008. 135 с.
3. Маковський О. К. Формування лідерських якостей майбутніх офіцерів : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 20.02.02. Хмельницький, 2002. 18 с.
4. Кокун О. М. Психологічна структура лідерських якостей майбутнього офіцера. *Вісник Національного університету оборони України*. Київ, 2012. Вип. 4. С. 170–174.
5. Інструкція з організації фізичної підготовки в Національній гвардії України / С. В. Лещеня та ін. Київ : ГУНГУ, 2014. 140 с.
6. Хацаюк О. В. Робоча програма навчальної дисципліни «Спеціальна фізична підготовка». Галузь знань : 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону». Харків : НАНГУ, 2018. 44 с.

7. Гавриш І. В. Теоретико-методологічні основи формування готовності майбутніх учителів до інноваційної професійної діяльності : дис. ... докт. пед. наук: 13.00.04. Харків, 2006. 542 с.
8. Павлов И. П. Общие типы высшей нервной деятельности животных и человека. *Избранные труды.* / И. П. Павлов. Москва : АПН РСФСР, 1951. 616 с.
9. Айзенк Г. Ю. Структура личности. *Психология личности.* Москва : КСП+, 1999. 464 с.

REFERENCES

1. Zakon Ukrainy "Pro Natsionalnu Hvardiiu" [Law of Ukraine "On the National Guard"] URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18> [in Ukrainian].
2. Khatsaiuk O. V., Karatajeva D. O. Udoskonalennia tekhniki rukopashnoho boiu pravookhorontsiv MVS Ukrainy iz vykorystanniam suchasnykh tekhnichnykh zasobiv navchannia [Improvement of the technique of hand-to-hand combat of law enforcement agencies of the MIA of Ukraine using modern technical means of training] (NDR "Model-RB"). Kh. : AVV MVS Ukrainy, 2008. 135 p. [in Ukrainian].
3. Makovskyi O. K. Formuvannia liderskykh yakosteï maibutnykh ofitseriv [Formation of leadership qualities of future officers] : avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 20.02.02. Khmelnytskyi, 2002. 18 p. [in Ukrainian].
4. Kokun O. M. Psykholohichna struktura liderskykh yakosteï maibutnoho ofitsera [Psychological structure of leadership qualities of the future officer]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu oborony Ukrainy (Vyp. 4).* Kyiv, 2012. P. 170–174 [in Ukrainian].
5. Leshchenia S. V., Orlenko I. P., Meleshko A. O., Zabrodskyi S. S. Instruktssiia z orhanizatsii fizychnoi pidhotovky v Natsionalnii hvardii Ukrainy [Instruction on the organization of physical training in the National Guard of Ukraine]. *Instruction.* Kyiv : GUNGU, 2014. 140 p. [in Ukrainian].
6. Khatsaiuk O. V. Robocha prohrama navchalnoi dystsypliny "Spetsialna fizychna pidhotovka" [Special Physical Training Curriculum Work Program]. *Haluzznan: 25 Voienni nauky, natsionalna bezpeka, bezpeka derzhavnoho kordonu.* Kharkiv : NANHU, 2018. 44 p. [in Ukrainian].
7. Havrysh I. V. Teoretyko-metodolohichni osnovy formuvannia hotovnosti maibutnykh uchyteliv do innovatsiinoi profesiinoi diialnosti [Theoretical and methodological bases of formation of future teachers' readiness for innovative professional activity] : dys. ... d-raped. nauk: 13.00.04. Kharkiv, 2006. 542 p. [in Ukrainian].
8. Pavlov Y. P. Obschche typu vusshei nervnoi deiatelnosti zhyvotnykh y cheloveka [Common types of highernervous activity of animals and humans]. *Yzbrannue trudu.* Moskva : APN RSFSR, 1951. 616 p. [in Russian].
9. Aizenk H. Yu. Struktura lychnosti [Structure of personality]. *Psykhohyia lychnosti.* Moskva : KSP+, 1999. 464 p. [in Russian].